

KLAS D.D. SARAJEVO

Finansijski izvještaji za godinu
koja je završila 31. decembra 2018.
i Izvještaj nezavisnog revizora

Sadržaj

	<i>Stranica</i>
Odgovornost za finansijske izvještaje	1
Izvještaj nezavisnog revizora	2 – 4
Bilans uspjeha	5
Izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti	6
Bilans stanja	7
Izvještaj o promjenama na kapitalu	8
Izvještaj o novčanim tokovima	9
Napomene uz finansijske izvještaje	10 – 39

Odgovornost za finansijske izvještaje

Uprava je dužna da sastavlja i podnosi računovodstvene izvještaje za svaki finansijski period u skladu sa zakonskim okvirom finansijskog izvještavanja u Federaciji Bosne i Hercegovine, a pružaju istinit i fer pregled stanja i rezultate poslovanja Klas d.d. Sarajevo (u daljnjem tekstu "Društvo") za navedeni period.

Nakon provedbe odgovarajućeg istraživanja, Uprava opravdano očekuje da će Društvo u dogledno vrijeme raspolagati odgovarajućim resursima. Iz tog razloga Uprava i dalje usvaja načelo vremenske neograničenosti poslovanja pri sastavljanju finansijskih izvještaja.

Odgovornosti Uprave pri izradi finansijskih izvještaja obuhvataju sljedeće:

- odabir i dosljednu primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika;
- davanje opravdanih i razboritih prosudbi i procjena;
- postupanje u skladu s važećim računovodstvenim standardima, uz objavu i obrazloženje svih materijalno značajnih odstupanja u finansijskim izvještajima; i
- sastavljanje finansijskih izvještaja pod pretpostavkom vremenske neograničenosti poslovanja, osim ako pretpostavka da će Društvo nastaviti poslovanje nije primjerena.

Uprava je odgovorna za vođenje odgovarajućih računovodstvenih evidencija, koje u svakom trenutku s opravdanom tačnošću prikazuju finansijski položaj Društva i rezultate poslovanja. Također, Uprava je dužna pobrinuti se da finansijski izvještaji budu u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u Federaciji Bosne i Hercegovine. Pored toga, Uprava je odgovorna za čuvanje imovine Društva, te za poduzimanje opravdanih koraka za sprječavanje i otkrivanje prevare i drugih nepravilnosti.

Za i u ime Društva

Boris Brković, direktor

Klas d.d. Sarajevo

Paromlinska 43

71 000 Sarajevo

Bosna i Hercegovina

17. juni 2019. godine

Izveštaj nezavisnog revizora

Dioničarima Klas d.d. Sarajevo:

Mišljenje

Obavili smo reviziju finansijskih izvještaja Klas d.d. Sarajevo (u daljnjem tekstu "Društvo"), koji obuhvataju bilans stanja na dan 31. decembra 2018. godine, bilans uspjeha, izvještaja o sveobuhvatnoj dobiti, izvještaj o promjenama na kapitalu i izvještaj o novčanim tokovima za godinu koja je tada završila, i napomena uz finansijske izvještaje, uključujući i sažeti prikaz značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, priloženi finansijski izvještaji fer prezentiraju, u svim značajnim odrednicama, finansijski položaj Društva na dan 31. decembra 2018. godine, i njegovu finansijsku uspješnost te njegove novčane tokove za godinu koja je tada završila, u skladu sa zakonskim okvirom finansijskog izvještavanja u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Osnova za mišljenje

Obavili smo našu reviziju u skladu sa Međunarodnim revizijskim standardima (MRevS-ima). Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u našem izvještaju nezavisnog revizora u odjeljku *Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izvještaja*. Nezavisni smo od Društva u skladu s Kodeksom etike za profesionalne računovođe Odbora za međunarodne standarde etike za računovođe (IESBA Kodeksom) kao i u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju finansijskih izvještaja u Federaciji Bosne i Hercegovine i ispunili smo naše etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima i IESBA kodeksom. Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje.

Ključna revizijska pitanja

Ključna revizijska pitanja su ona pitanja, koja su bila, po našoj profesionalnoj prosudbi, od najveće važnosti za reviziju finansijskih izvještaja tekućeg perioda. Tim pitanjima smo se bavili u kontekstu naše revizije finansijskih izvještaja kao cjeline i pri formiranju našeg mišljenja o njima, i mi ne dajemo zasebno mišljenje o tim pitanjima.

Priznavanje prihoda od prodaje gotovih proizvoda i robe

Glavni operativni prihodi Društva se sastoje od prihoda od prodaje gotovih proizvoda i prihoda od prodaje robe. U skladu sa informacijama objavljenim u Napomeni 4., Društvo je u finansijskoj godini ostvarilo ukupne prihode od prodaje u iznosu od 69.357 hiljada KM (2017. godine: 73.558 hiljada KM). Društvo se bavi proizvodnjom i prodajom mlinskih i pekarskih proizvoda, tjestenine, slastičarskih i konditorskih proizvoda. Prihodi od prodaje važni su za ocjenjivanje uspješnosti poslovanja Društva. Zbog velike materijalne značajnosti, velike količine podataka koja se obrađuje, kao i postojanja rizika u vezi postojanja i tačnosti evidentiranih prihoda, našu pažnju smo usmjerili na ovo područje.

Pogledati Napomenu 2. Pregled temeljnih računovodstvenih politika – priznavanje prihoda i Napomenu 4. Prihodi od prodaje.

Deloitte se odnosi na Deloitte Touche Tohmatsu Limited, skraćeno DTTL, poznat i pod nazivom „Deloitte Global“, pravnu osobu osnovanu prema pravu Ujedinjenog Kraljevstva Velike Britanije i Sjeverne Irske (izvorno „UK private company limited by guarantee“) i mrežu njegovih članova i s njima povezanih subjekata. DTTL i svaki njegov član su pravno odvojeni i samostalni subjekti. Usluge klijentima ne pruža DTTL. Detaljan opis DTTL-a i njegovih članova možete pronaći na adresi www.deloitte.com/ba/o-nama.

U Bosni i Hercegovini usluge pružaju Deloitte d.o.o. i Deloitte Advisory Services d.o.o., pod zajedničkim nazivom „Deloitte Bosna i Hercegovina“, subjekti povezani pod krovnom firmom Deloitte Central Europe Holdings Limited. Deloitte Bosna i Hercegovina je među vodećim davateljima profesionalnih usluga u zemlji, koje obuhvataju usluge revizije, porezne usluge, konsultantske usluge, usluge finansijskog savjetovanja i pravne usluge koje pruža više od 60 domaćih i inozemnih stručnjaka.

Ključna revizijska pitanja (nastavak)

Kako smo pristupili ključnom revizijskom pitanju tokom naše revizije

Naš revizijski pristup je obuhvatio testiranje kontrola kao i primjenu različitih dokaznih postupaka u cilju dobijanja dokaza, a ovisno o distributivnom kanalu prodaje - maloprodaja ili veleprodaja. Ocijenili smo dizajn i implementaciju te testirali operativnu efikasnost onih kontrola koje smo identificirali kao relevantne za naše dokazne postupke u testiranju prihoda od prodaje.

Koristeći statističke metode odabira stavki za testiranje i prikupljanje revizijskih dokaza, naš pristup je obuhvatio i primjenu dokaznih postupaka u vidu testova detalja transakcija. Posebnu pažnju smo posvetili testiranju pojedinačnih transakcija koje se događaju neposredno prije ili poslije kraja godine.

Odgovornost Uprave i onih koji su zaduženi za upravljanje za finansijske izvještaje

Uprava je odgovorna za sastavljanje finansijskih izvještaja u skladu sa zakonskim okvirom finansijskog izvještavanja u Federaciji Bosne i Hercegovine, kao i za one interne kontrole koje Uprava smatra neophodnim za pripremanje finansijskih izvještaja koji su bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prevare ili greške.

U sastavljanju finansijskih izvještaja, Uprava je odgovorna za procjenjivanje sposobnosti Društva da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem, objavljivanje, ako je primjenjivo, pitanja povezanih s vremenski neograničenim poslovanjem i korištenjem računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja, osim ako Uprava ili namjerava likvidirati Društvo ili prekinuti poslovanje ili nema realne alternative nego da to učini.

Oni koji su zaduženi za upravljanje su odgovorni za nadziranje procesa finansijskog izvještavanja kojeg je ustanovilo Društvo.

Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome jesu li finansijski izvještaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prevare ili greške, i izdati izvještaj nezavisnog revizora koji uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu s MRevS-ima uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prevare ili greške i smatraju se značajni ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili skupno, utječu na ekonomske odluke korisnika donijete na osnovi tih finansijskih izvještaja.

Kao sastavni dio revizije u skladu s MRevS-ima, stvaramo profesionalne prosudbe i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Mi također:

- Prepoznavamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikaza finansijskih izvještaja, zbog prevare ili greške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikaza nastalog uslijed prevare je veći od rizika nastalog uslijed pogreške, jer prevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno ispuštanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilazanje internih kontrola.
- Stičemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u datim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o učinkovitosti internih kontrola Društva.
- Ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je stvorila Uprava.

Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izvještaja (nastavak)

- Zaključujemo o primjerenosti korištene računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja koju koristi Uprava i, temeljeno na pribavljenim revizijskim dokazima, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u vezi s događajima ili okolnostima koji mogu stvarati značajnu sumnju u sposobnost Društva da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem. Ako zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se zahtijeva da skrenemo pažnju u našem izvještaju nezavisnog revizora na povezane objave u finansijskim izvještajima ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modifikujemo naše mišljenje. Naši zaključci se temelje na revizijskim dokazima pribavljenim sve do datuma našeg izvještaja nezavisnog revizora. Međutim, budući događaji ili uslovi mogu uzrokovati da Društvo prekine s nastavljanjem poslovanja po vremenski neograničenoj osnovi.
- Ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li finansijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

Mi komuniciramo s onima koji su zaduženi za upravljanje u vezi s, između ostalih pitanja, planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i onima u vezi sa značajnim nedostacima u internim kontrolama koji su otkriveni tokom naše revizije.

Mi također dajemo izjavu onima koji su zaduženi za upravljanje da smo postupili u skladu s relevantnim etičkim zahtjevima u vezi s neovisnošću i da ćemo komunicirati s njima o svim odnosima i drugim pitanjima za koja se može razumno smatrati da utječu na našu neovisnost, kao i, gdje je primjenjivo, o povezanim zaštitama.

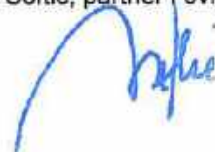
Između pitanja o kojima se komunicira s onima koji su zaduženi za upravljanje, mi određujemo ona pitanja koja su od najveće važnosti u reviziji finansijskih izvještaja tekućeg razdoblja i stoga su ključna revizijska pitanja. Mi opisujemo ta pitanja u našem revizorovom izvještaju, osim ako zakon ili regulativa sprječava javno objavljivanje pitanja ili kada odlučimo, u iznimno rijetkim okolnostima, da pitanje ne treba izvjestiti u našem izvještaju nezavisnog revizora jer se razumno može očekivati da bi negativne posljedice izvještavanja nadmašile dobrobiti javnog interesa od takvog izvještavanja.

Angažovani partner u reviziji koja ima za posljedicu ovaj izvještaj nezavisnog revizora je Sabina Softić.

Sead Bahtanović, direktor i ovlašteni revizor

Sabina Softić, partner i ovlašteni revizor

Deloitte d.o.o.

Zmaja od Bosne 12c

Sarajevo, Bosna i Hercegovina

17. juni 2019. godine

Klas d.d. Sarajevo

Bilans uspjeha

za godinu koja je završila 31. decembra 2018.

(Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM, ukoliko nije drugačije navedeno)

	Napomena	2018.	2017.
Prihodi od prodaje	5	69.357	73.558
Ostali prihodi	6	3.577	4.989
Ukupni operativni prihodi		72.934	78.547
Materijal i energija		(33.246)	(30.110)
Troškovi prodatih proizvoda		(12.698)	(19.727)
Troškovi zaposlenih	7	(13.331)	(12.945)
Amortizacija	14	(3.026)	(3.201)
Troškovi oglašavanja		(855)	(794)
Troškovi transporta		(883)	(989)
Ostali operativni troškovi	8	(4.282)	(5.215)
Ostali rashodi	9	(3.690)	(2.057)
Povećanje / (smanjenje) zaliha gotovih proizvoda i proizvodnje u toku		820	(1.414)
Ukupni operativni rashodi		(71.191)	(76.452)
Finansijski prihodi	10	130	138
Finansijski rashodi	11	(1.187)	(1.656)
Dobit prije oporezivanja		686	577
Porez na dobit	12	-	-
NETO DOBIT		686	577
Dobit po dionici (u KM)	13	0,13	0,11

Napomene u nastavku čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

Klas d.d. Sarajevo

Izveštaj o sveobuhvatnoj dobiti
za godinu koja je završila 31. decembra 2018.

(Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM, ukoliko nije drugačije navedeno)

	2018.	2017.
<i>Neto dobit</i>	686	577
<i>Ostala sveobuhvatna dobit:</i>	-	-
UKUPNA SVEOBUH VATNA DOBIT	686	577

Napomene u nastavku čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

Klas d.d. Sarajevo

Bilans stanja

za godinu koja je završila 31. decembra 2018.

(Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM, ukoliko nije drugačije navedeno)

	Napomena	31. decembar 2018.	31. decembar 2017.
IMOVINA			
Dugoročna imovina			
Nekretnine, postrojenja i oprema, i nematerijalna imovina	14	45.429	48.048
Ulaganja u investicijske nekretnine	15	16.129	13.262
Ulaganja u zavisna društva	16	2.097	2.097
Potraživanja za date dugoročne kredite	17	30	157
Unaprijed plaćeni troškovi		80	92
		63.765	63.656
Kratkoročna imovina			
Zalihe	18	8.057	7.078
Potraživanja od kupaca	19	11.753	13.204
Potraživanja za date kratkoročne kredite	17	5.552	1.715
Ostala potraživanja	20	834	1.005
Novac i novčani ekvivalenti	21	300	10.261
		26.496	33.263
		90.261	96.919
UKUPNA IMOVINA			
KAPITAL I OBAVEZE			
Kapital i rezerve			
Vlasnički kapital	22	50.934	50.934
Revalorizacione rezerve za nekretnine		7.367	7.367
Akumulirani gubici		(25.814)	(24.471)
		32.487	33.830
Dugoročne obaveze			
Obaveze po dugoročnim kreditima	23	26.333	32.272
Obaveze po finansijskom najmu	24	1.281	1.691
Rezervisanja	25	815	1.376
		28.429	35.339
Kratkoročne obaveze			
Obaveze prema dobavljačima	26	8.568	6.895
Obaveze po kratkoročnim kreditima	23	16.219	16.647
Obaveze po finansijskom najmu	24	409	388
Ostale obaveze	27	4.149	3.820
		29.345	27.750
		90.261	96.919
UKUPNO KAPITAL I OBAVEZE			

Napomene u nastavku čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

Potpisao za i u ime Društva dana 17. juna 2019. godine

 Boris Brković
 Direktor

Klas d.d. Sarajevo

Izvjestaj o promjenama na kapitalu
za godinu koja je završila 31. decembra 2018.

(Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM, ukoliko nije drugačije navedeno)

	Vlasnički kapital	Revalorizacione rezerve za nekretnine	Akumulirani gubici	Ukupno
Stanje 31. decembra 2016.	50.934	7.367	(25.048)	33.253
Neto dobit	-	-	577	577
Ostala sveobuhvatna dobit	-	-	-	-
<i>Ukupna sveobuhvatna dobit</i>	-	-	577	577
Stanje 31. decembra 2017.	50.934	7.367	(24.471)	33.830
<i>Efekti prve primjene MSFI 9 (Napomena 2.3)</i>	-	-	(2.029)	(2.029)
Stanje 1. januar 2018.	50.934	7.367	(26.500)	31.801
Neto dobit	-	-	686	686
Ostala sveobuhvatna dobit	-	-	-	-
<i>Ukupna sveobuhvatna dobit</i>	-	-	686	686
Stanje 31. decembra 2018.	50.934	7.367	(25.814)	32.487

Napomene u nastavku čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

Klas d.d. Sarajevo

Izveštaj o novčanim tokovima

za godinu koja je završila 31. decembra 2018.

(Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM, ukoliko nije drugačije navedeno)

	Napomena	2018.	2017.
Poslovne aktivnosti			
Dobit prije oporezivanja		686	577
<i>Usklađenje za:</i>			
Amortizacija	14	3.026	3.201
Manjak, otpis i korekcija vrijednosti zaliha	9	201	728
Povećanje rezervisanja, neto	6, 8	186	733
Prihodi od otpisanih obaveza	6	(13)	-
Dobici po osnovu otuđenja materijalne i nematerijalne imovine	6	(139)	(1.602)
Rabati odobreni od strane dobavljača	6	(139)	(111)
Rabati odobreni kupcima	9	1.316	882
Korekcije knjiženja knjižnih odobrenja	9	1.498	-
Dobici od prodaje finansijske imovine raspoložive za prodaju	6	-	(2)
Povećanje zemljišta	6	-	(2.286)
Povećanje fer vrijednosti investicijskih nekretnina	6	(1.158)	-
Rashodi od kamata priznat u bilansu uspjeha	11	1.187	1.656
Prihodi od kamata priznati u bilansu uspjeha	10	(130)	(138)
		<u>6.521</u>	<u>3.638</u>
<i>Novčani tok iz poslovanja prije promjena u obrtnom kapitalu (Povećanje) / smanjenje zaliha</i>		(1.180)	1.863
Povećanje potraživanja od kupaca i ostalih potraživanja		(2.707)	(2.884)
Smanjenje rezervisanja		(747)	(168)
Povećanje / (smanjenje) obaveza prema dobavljačima i ostalih obaveza		<u>1.726</u>	<u>(229)</u>
		<u>3.613</u>	<u>2.220</u>
Plaćena kamata		(1.108)	(1.815)
Neto novac ostvaren u operativnim aktivnostima		<u>2.505</u>	<u>405</u>
Ulagačke aktivnosti			
Nabavka materijalne i nematerijalne imovine	14	(926)	(519)
Ulaganja u investicijske nekretnine	15	(1.709)	-
Priliv od prodaje materijalne i nematerijalne imovine		658	1.610
Priliv od prodaje finansijske imovine raspoložive za prodaju		-	2
(Povećanje) / smanjenje datih kredita	17	(3.782)	1.195
Primljena kamata		128	138
Neto novac (korišten) / ostvaren u ulagačkim aktivnostima		<u>(5.631)</u>	<u>2.426</u>
Finansijske aktivnosti			
(Otplata) / prilivi od uzetih dugoročnih kredita	23	(6.018)	13.126
Otplata uzetih kratkoročnih kredita	23	(428)	(5.636)
Otplata obaveza po finansijskom najmu		(389)	(338)
Neto novac (korišten) / ostvaren u finansijskim aktivnostima		<u>(6.835)</u>	<u>7.152</u>
Neto (smanjenje) / povećanje novca i novčanih ekvivalenata		<u>(9.961)</u>	<u>9.983</u>
Novac i novčani ekvivalenti na početku godine	21	<u>10.261</u>	<u>278</u>
Novac i novčani ekvivalenti na kraju godine	21	<u>300</u>	<u>10.261</u>

Napomene u nastavku čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

Klas d.d. Sarajevo

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2018.

(Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM, ukoliko nije drugačije navedeno)

1. OPŠTI PODACI

Klas d.d. Sarajevo ("Društvo") je dioničko društvo osnovano u Federaciji Bosne i Hercegovine sa adresom Paromlinska 43, Sarajevo.

Osnovna djelatnost Društva je prerada žitarica, brašna, proizvodnja hljeba i drugih prehrambenih i konditorskih proizvoda, spoljna trgovina na veliko i malo.

Na dan 31. decembra 2018. godine, Društvo je zapošljavalo 916 radnika (2017.: 932 radnika).

Krajnji vlasnik Društva je AS d.o.o. Jelah - Tešanj. Konsolidovani finansijski izvještaji AS Grupacije mogu se naći na adresi: Industrijska zona "Ekonomija" bb, Jelah, Tešanj.

Upravna tijela Društva

Nadzorni odbor

Semir Sejdinović	Predsjednik
Sulejman Hrvic	Član
Haris Jahić	Član

Uprava

Boris Brković	Direktor (od 11. septembra 2018. godine)
Nihad Imširović	Direktor (do 11. septembra 2018. godine)
Rusmir Hrvic	Prokurist (od 8. decembra 2017. godine)
Mirza Kasum	Izvršni direktor (od 13. oktobra 2018. godine)
Zlatko Ramić	Izvršni direktor (od 1. oktobra 2018. godine)

Odbor za reviziju

Adnan Hrvic	Predsjednik
Halida Hanić	Član
Elvir Kruško	Član

2. USVAJANJE NOVIH I REVIDIRANIH STANDARDA

2.1 Početna primjena novih izmjena i dopuna postojećih standarda koji su na snazi u tekućem izvještajnom periodu

Slijedeći novi standardi, izmjene postojećih standarda i tumačenja koje je izdao od Odbora za međunarodne računovodstvene standarde bili su na snazi za tekući izvještajni period:

- MSFI 9: „Finansijski instrumenti“ (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2018. godine),
- MSFI 15: „Prihodi iz ugovora s kupcima“ i dalje izmjene i dopune (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2018. godine),

MSFI 15 „Prihodi od ugovora s kupcima“ – uspostavlja model od pet koraka koji se primjenjuje na prihod od ugovora s klijenta, s ograničenim iznimkama. Na temelju provedene analize nije otkriven značajniji utjecaj usvajanjem MSFI-ja 15 u trenutnim ekonomskim i finansijskim volumenima na finansijska izvještaje Društva.

- Izmjene MSFI 2: „Plaćanje temeljeno na dionicama“ – Klasifikacija i vrednovanje transakcija plaćanja temeljenih na dionicama (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2018. godine),

2. USVAJANJE NOVIH I REVIDIRANIH STANDARDA (NASTAVAK)

2.1 Početna primjena novih izmjena i dopuna postojećih standarda koji su na snazi u tekućem izvještajnom periodu (nastavak)

- Izmjene MSFI 4: „Ugovori o osiguranju“ – Primjena MSFI 9: „Finansijski instrumenti“ s MSFI 4: „Ugovori o osiguranju“ (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2018. godine ili kad MSFI 9: „Finansijski instrumenti“ bude primijenjen prvi put),
- Izmjene MRS 40: „Ulaganja u nekretnine“ – Prenosi ulaganja u nekretnine (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2018. godine),
- Izmjene MSFI 1 i MRS 28 uslijed: „Poboljšanja MSFI-ja (ciklus 2014.-2016.)“ koja su rezultat projekta godišnjeg kvalitativnog poboljšanja MSFI (MSFI 1, MSFI 12 i MRS 28) prvenstveno kroz otklanjanje nekonzistentnosti i raščišćavanje teksta (izmjene za MSFI 1 i MRS 28 će biti na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2018. godine),
- IFRIC 22: „Transakcije u stranim valutama i avansno plaćanje naknada“ (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2018. godine).

Izuzev MSFI 9, usvajanje spomenutih novih standarda, izmjena postojećih standarda i tumačenja, nije vodilo nikakvim materijalnim promjenama u finansijskim izvještajima Društva.

2.2 Novi standardi i izmjene i dopune postojećih standarda koji su objavljeni, a nisu još usvojeni

Na dan izdavanja ovih finansijskih izvještaja, slijedeći novi standardi, izmjene postojećih standarda i tumačenja su objavljeni, ali nisu još na snazi:

- MSFI 16: „Najmovi“ (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2019. godine),

Prema provedenoj procjeni, Društvo je napravilo pregled ugovora najмова te je izračunalo efekte prve primjene klasifikacije ugovora po MSFI 16. Društvo očekuje da će prelazak na MSFI 16 rezultirati povećanjem ukupne imovine i obaveza, kao posljedice priznavanja imovine sa pravom korištenja u iznosu od 97 hiljada KM i obaveza po najmu u iznosu 101 hiljada KM, dok efekat na zadržanu dobit iznosi 4 hiljada KM.

- MSFI 17: „Ugovori o osiguranju“ (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2021. godine),
- Izmjene MSFI 3: „Poslovna spajanja“ – Definicija poslovanja (na snazi za poslovna spajanja za koja je datum akvizicije na dan ili nakon početka prvog godišnjeg izvještajnog perioda koji počinje na ili nakon 1. januara 2020. godine i na akvizicije imovine koje se događaju na dan ili nakon početka tog perioda),
- Izmjene MSFI 9: „Finansijski instrumenti“ – Značajke pretplate s negativnom naknadom (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2019. godine),
- Izmjene MSFI 10: „Konsolidovani finansijski izvještaji“ i MRS 28: „Ulaganja u pridružena društva i zajedničke poduhvate“ – Prodaja ili kompenzacija imovine između investitora i njegovog pridruženog društva ili zajedničkog poduhvata i dalje izmjene i dopune (stupanje na snagu odgođeno na neodređen period dok se ne zaključi istraživački projekt o metodi udjela),
- Izmjene MRS 1 „Prezentacija finansijskih izvještaja“ i MRS 8 „Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i greške“ – Definicija materijala (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2020. godine),

2. USVAJANJE NOVIH I REVIDIRANIH STANDARDA (NASTAVAK)

2.2 Novi standardi i izmjene i dopune postojećih standarda koji su objavljeni, a nisu još usvojeni (nastavak)

- Izmjene MRS 19 „Primanja zaposlenih“ – Planiranje izmjene, smanjenja ili izmirenja (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2019. godine),
- Izmjene MRS 28 „Ulaganja u pridružena društva i zajedničke poduhvate“ – Dugoročni udjeli u pridruženim društvima i zajedničkim poduhvatima (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2019. godine),
- Izmjene različitih standarda uslijed „Poboljšanja MSFI-ja (ciklus 2015.-2017.)“ koja su rezultat projekta godišnjeg kvalitativnog poboljšanja MSFI (MSFI 3, MSFI 11, MRS 12 i MRS 23) prvenstveno kroz otklanjanje nekonzistentnosti i raščišćavanje teksta (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2019. godine),
- Izmjene Referenci na konceptualni okvir u standardima MSFI (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2019. godine),
- IFRIC 23: „Nesigurnosti u poreznom tretmanu“ (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2019. godine).

Društvo je izabralo da ne usvoji ove nove standarde, izmjene postojećih standarda i nova tumačenja prije nego oni stupe na snagu. S obzirom da standardi još nisu stupili na snagu, izuzev MSFI 16, Društvo nije izvršilo procjenu utjecaja usvajanja ovih standarda, izmjena postojećih standarda i novih tumačenja na finansijske izvještaje Društva u razdoblju inicijalne primjene.

2.3 MSFI 9: "FINANSIJSKI INSTRUMENTI"

Efekti prve primjene

U julu 2014. godine, IASB je objavio konačnu verziju Međunarodnog standarda finansijskog izvještavanja 9 „Finansijski instrumenti“ („MSFI 9“), koji je obavezan za izvještajne periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2018. godine. Zahtjevi MSFI 9 predstavljaju značajnu promjenu u odnosu na MRS 39 „Finansijski instrumenti: Priznavanje i mjerenje“. Usvajanje MSFI 9 je rezultiralo izmjenama u računovodstvenim politikama za priznavanje, klasifikaciju i mjerenje finansijske imovine i finansijskih obaveza kao i umanjena vrijednosti finansijske imovine.

Društvo je iskoristilo prednost izuzetka da se uporedni podaci ne mijenjaju za prethodne periode vezano za izmjene klasifikacije i mjerenja (uključujući umanjene vrijednosti). Razlike u knjigovodstvenoj vrijednosti finansijske imovine i finansijskih obaveza koje proizilaze iz usvajanja MSFI 9 je priznato na teret zadržane dobiti odnosno akumuliranog gubitka na dan 1. januar 2018. godine.

Klas d.d. Sarajevo

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2018.

(Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM, ukoliko nije drugačije navedeno)

2. USVAJANJE NOVIH I REVIDIRANIH STANDARDA (NASTAVAK)

2.3 MSFI 9: "Finansijski instrumenti" (nastavak)

U nastavku ispod su prikazani efekti usklađenja knjigovodstvene vrijednosti finansijske imovine kao posljedica prve primjene MSFI 9 na 1. januar 2018. godine (u 000 KM):

Finansijski instrumenti	MRS 39		MSFI 9	Efekti promjene
	Amortizovani trošak	Amortizovani trošak	Ukupno	
Novac i novčani ekvivalenti (Napomena 21.)	10.261	10.261	10.261	-
Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja (Napomena 19.)	20.295	20.295	20.295	-
<i>Ispravka vrijednosti potraživanja od kupaca i ostalih potraživanja (Napomena 19.)</i>	<i>(5.442)</i>	<i>(7.397)</i>	<i>(7.397)</i>	<i>(1.955)</i>
Potraživanja za date kredite (Napomena 17.)	1.872	1.872	1.872	-
<i>Ispravka vrijednosti potraživanja za date kredite (Napomena 17.)</i>	<i>(1.072)</i>	<i>(1.146)</i>	<i>(1.146)</i>	<i>(74)</i>
UKUPNO	25.914	23.885	24.985	(2.029)

Što se tiče klasifikacije i mjerenja finansijskih obaveza, nije bilo značajnijih uticaja na finansijske izvještaje Društva po osnovu novih propisa MSFI 9.

3. PREGLED TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

Izveštaj o usklađenosti

Finansijski izvještaji pripremljeni su u skladu sa zakonskim okvirom finansijskog izvještavanja u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Zakonski okvir finansijskog izvještavanja uključuje Zakon o računovodstvu i reviziji u FBiH („Službene novine FBiH“, broj 83/09) i računovodstvene standarde koji se primjenjuju u FBiH, a koji su objavljeni od strane Saveza računovođa, revizora i finansijskih radnika u FBiH (na osnovu ovlaštenja Komisije za računovodstvo i reviziju BiH, broj 2-11/06) i koji su primjenjivi za finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2018.

Vremenska neograničenost poslovanja

Finansijski izvještaji su sačinjeni pod pretpostavkom vremenske neograničenosti poslovanja što podrazumijeva da će Društvo biti sposobno realizovati potraživanja i podmiriti obaveze u normalnom toku poslovanja.

Klas d.d. Sarajevo

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2018.

(Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM, ukoliko nije drugačije navedeno)

3. PREGLED TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Osnova prezentiranja

Ovi finansijski izvještaji pripremljeni su po načelu historijskog troška. Finansijski izvještaji prezentirani su u konvertibilnim markama (KM), obzirom da je to valuta u kojoj je iskazana većina poslovnih događaja Društva. Konvertibilna marka je fiksno vezana za euro (1 EUR = 1,95583 KM).

Sastavljanje finansijskih izvještaja u skladu sa zakonskim okvirom finansijskog izvještavanja u Federaciji Bosne i Hercegovine zahtijeva od Uprave korištenje prosudbi, procjena i pretpostavki koje utječu na primjenu računovodstvenih politika, te objavljene iznose imovine, obaveza, prihoda i rashoda. Stvarni rezultati mogu biti različiti od tih procjena.

Društvo nije konsolidovalo zavisna i pridružena društva prikazana u Napomeni 15. (Mlin i pekare d.d. Ljubače, Sprind d.d. Sarajevo, Gradska pekara d.o.o. Novi Travnik), zato što su udovoljeni uslovi za izuzeće propisani MRS-om 27.10.:

- krajnji vlasnik Društva (AS d.o.o. Jelah-Tešanj) sastavlja konsolidovane finansijske izvještaje za javnu upotrebu u skladu s Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja.

Procjene i povezane pretpostavke redovno se pregledaju. Promjene računovodstvenih procjena priznaju se u periodu u kojem su procjene promijenjene, te eventualno budućim periodima, ako utiču i na njih. Informacije o područjima sa značajnom neizvjesnošću u procjenama i kritičnim prosuđivanjima u primjeni računovodstvenih politika, koje imaju najznačajniji uticaj na iznose objavljene u ovim nekonsolidovanim finansijskim izvještajima, objavljene su u Napomeni 4.

Priznavanje prihoda

Prihodi od prodaje usluga se priznaje po izvršenju, a u skladu sa MSFI 15.

Subjekt treba obračunati ugovor s kupcem koji je u djelokrugu ovog Standarda samo onda kada su ispunjeni svi kriteriji navedeni u nastavku:

(a) strane u ugovoru su odobrile ugovor (pismeno, usmeno, ili u skladu sa drugom uobičajenom poslovnom praksom) i obvezale su se da će izvršiti svoje odnosne obveze;

(b) subjekt može identificirati prava svake strane u pogledu robe ili usluga koje se prenose;

(c) subjekt može identificirati uslove plaćanja za robu ili usluge koje se prenose;

(d) ugovor je komercijalnog sadržaja (odnosno, očekuje se da će, kao rezultat ugovora, doći do promjene rizika, vremenskog okvira ili iznosa budućih novčanih tokova subjekta); i

(e) subjekt će vjerovatno naplatiti naknadu na koju će imati pravo u zamjenu za robu ili usluge koje će se prenijeti kupcu. Prilikom ocjenjivanja vjerovatnosti naplate određenog iznosa naknade, subjekt treba uzeti u obzir samo sposobnost i namjeru kupca da plati taj iznos naknade po dospijeću. Iznos naknade na koji će subjekt imati pravo može biti niži od cijene navedene u ugovoru ako je naknada promjenjiva zato što subjekt može kupcu ponuditi popust na cijenu.

3. PREGLED TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Troškovi posuđivanja

Troškovi posuđivanja koji se mogu direktno pripisati sticanju, izgradnji ili izradi kvalifikovanog sredstva, a to je sredstvo koje nužno zahtijeva značajno vrijeme kako bi bilo spremno za svoju namjeravanu upotrebu ili prodaju, uključuju se u trošak nabavke toga sredstva sve dok sredstvo većim dijelom ne bude spremno za namjeravanu upotrebu ili prodaju.

Prihodi od ulaganja zarađeni privremenim ulaganjem namjenskih kreditnih sredstava do početka njihovog trošenja na kvalifikovano sredstvo oduzimaju se od troškova posuđivanja koji su prihvatljivi za kapitalizaciju.

Svi drugi troškovi posuđivanja terete bilans uspjeha u periodu u kojem su nastali.

Strane valute

Poslovni događaji koji nisu u konvertibilnim markama početno se knjiže preračunavanjem po važećem kursu Centralne banke Bosne i Hercegovine na datum transakcije. Monetarna imovina i obaveze iskazani u stranim valutama ponovno se preračunavaju na datum izvještajnog perioda primjenom kursa važećeg na taj datum. Nemonetarne stavke u stranoj valuti iskazane po historijskom trošku se ne preračunavaju ponovno na datum izvještajnog perioda. Dobici i gubici nastali preračunavanjem uključuju se u neto rezultat perioda.

Naknade zaposlenim

U ime svojih zaposlenika, Društvo plaća porez na dohodak, kao i doprinose za penziono, invalidsko, zdravstveno i osiguranje od nezaposlenosti, na i iz plate, koji se obračunavaju po zakonskim stopama tokom godine na bruto platu. Društvo plaća navedeni porez i doprinose u korist institucija Federacije Bosne i Hercegovine, na federalnom i kantonalnom nivou.

Nadalje, topli obrok, prevoz i regres su plaćeni u skladu sa domaćim zakonskim propisima. Ovi troškovi su prikazani u bilansu uspjeha u periodu u kojem su nastali troškovi plata.

Otpremnine prilikom odlaska u penziju

U skladu sa lokalnim zakonima, Društvo isplaćuje otpremninu za odlazak u penziju u iznosu od minimalno 3 prosječne mjesečne plata zaposlenika ili 3 prosječne plate Federacije Bosne i Hercegovine koje su isplaćene u zadnjih šest mjeseci, u zavisnosti šta je za zaposlenika povoljnije.

Najmovi

Najmovi se svrstavaju kao finansijski uvijek kada uslovi najma prenose rizike i koristi od vlasništva na najmoprimca. Svi ostali najmovi svrstavaju se kao operativni najmovi.

Društvo kao najmoprimac

Imovina koja je predmetom finansijskog najma priznaje se kao imovina Društva po fer vrijednosti na datum sticanja ili po sadašnjoj vrijednosti minimalnih plaćanja najma ako je niža. Odnosna obaveza prema najmodavcu iskazuje se u bilansu stanja kao obaveza za finansijski najam. Plaćanja temeljem najma se raspoređuju između finansijskih troškova i umanjenja obaveze za najam kako bi se ostvarila konstantna kamatna stopa na preostali iznos obaveze. Finansijski troškovi direktno terete prihode u periodu u kojem su nastali. Naknade za najam koje se plaćaju u okviru operativnih najmova terete prihod ravnomjerno tokom trajanja najma.

3. PREGLED TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Oporezivanje

Poreski rashod s temelja poreza na dobit jest zbirni iznos tekuće poreske obaveze i odgođenih poreza.

Tekući porez na dobit

Tekuća poreska obaveza temelji se na oporezivoj dobiti za godinu. Oporeziva dobit razlikuje se od neto dobiti perioda iskazanoj u bilansu uspjeha jer ne uključuje stavke prihoda i rashoda koje su oporezive ili neoporezive u drugim godinama, kao i stavke koje nikada nisu oporezive ni odbitne. Tekuća poreska obaveza Društva izračunava se primjenom poreskih stopa koje su na snazi, odnosno u postupku donošenja na datum izvještajnog perioda.

Odgođeni porez na dobit

Odgođeni porez jest iznos za koji se očekuje da će po njemu nastati obaveza ili povrat na osnovu razlike između knjigovodstvene vrijednosti imovine i obaveza u finansijskim izvještajima i pripadajuće poreske osnovice koja se koristi za izračunavanje oporezive dobiti, a obračunava se metodom bilansne obaveze. Odgođene poreske obaveze općenito se priznaju za sve oporezive privremene razlike, a odgođena poreska imovina se priznaje u onoj mjeri u kojoj je vjerovatno da će biti raspoloživa oporeziva dobit na temelju koje je moguće iskoristiti odbitne privremene razlike koje se odbijaju.

Knjigovodstveni iznos odgođene poreske imovine provjerava se na svaki datum izvještajnog perioda i umanjuje u onoj mjeri u kojoj više nije vjerovatno da će biti raspoloživ dostatan iznos oporezive dobiti za povrat cijelog ili dijela poreske imovine. Odgođeni porez obračunava se po poreskim stopama za koje se očekuje da će biti u primjeni u periodu u kojem će doći do podmirenja obaveze ili realizacije sredstva. Odgođeni porez knjiži se na teret ili u korist bilansa uspjeha, osim ako se ne odnosi na stavke koje se knjiže direktno u korist ili na teret kapitala, u kom slučaju se odgođeni porez također iskazuje u okviru kapitala.

Odgođena poreska imovina i obaveze se prebijaju ako se odnose na poreze na dobit koje je nametnula ista poreska vlast i ako Društvo namjerava podmiriti svoju tekuću poresku imovinu i obaveze na neto osnovi.

Nekretnine, postrojenja i oprema

Nekretnine, postrojenja i oprema početno se iskazuje po trošku nabavke umanjenom za ispravku vrijednosti i akumulirane gubitke od umanjenja vrijednosti. Trošak nabavke obuhvata nabavnu cijenu i sve troškove direktno povezane s dovođenjem sredstva u radno stanje za namjeravanu upotrebu.

Troškovi tekućeg održavanja i popravaka, zamjene te investicionog održavanja priznaju se kao rashod kad su nastali. Imovina u izgradnji, koje se grade u svrhu pružanja usluga ili administrativne svrhe, iskazane su po trošku nabavke umanjenom za eventualne gubitke od umanjenja.

Trošak nabavke uključuje i profesionalne naknade, te, za kvalificirana sredstva, troškove pozajmljivanja kapitalizirane u skladu sa računovodstvenom politikom Društva. Takva imovina se reklasifikuje na odgovarajuće kategorije nekretnina, postrojenja i opreme nakon što je dovršena i spremna za namjeravanu upotrebu.

3. PREGLED TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Nekretnine, postrojenja i oprema (nastavak)

Obračun amortizacije započinje u trenutku u kojem je sredstvo spremno za namjeravanu upotrebu. Amortizacija se obračunava na temelju procijenjenog vijeka upotrebe sredstva, koji je kako slijedi:

Građevinski objekti	1,3%-4%
Oprema	5%-20%
Računarska oprema	10%-14,3%
Motorna vozila i mehanizacija	10%-20%

Dobici ili gubici od otpisa ili otuđenja materijalne imovine se priznaju u bilansu uspjeha u periodu u kojem su nastali.

Umanjenje vrijednosti

Na svaki datum izvještajnog perioda Društvo preispituje knjigovodstvene iznose svoje materijalne imovine da bi utvrdila postoje li naznake da je došlo do gubitaka uslijed umanjenja vrijednosti navedene imovine. Ako postoje takve naznake, procjenjuje se nadoknadivi iznos sredstva da bi se mogao utvrditi eventualni gubitak nastao umanjenjem. Ako nije moguće procijeniti nadoknadivi iznos pojedinog sredstva, Društvo procjenjuje nadoknadivi iznos jedinice koja generira novac, a kojoj to sredstvo pripada.

Nadoknadiva vrijednost je neto prodajna cijena ili vrijednost u upotrebi, zavisno o tome koja je viša. Za potrebe procjene vrijednosti u upotrebi, procijenjeni budući novčani tokovi diskontiraju se do sadašnje vrijednosti primjenom diskontne stope prije oporezivanja koja odražava sadašnju tržišnu procjenu vremenske vrijednosti novca i rizike specifične za to sredstvo.

Ako je procijenjen nadoknadivi iznos sredstva (ili jedinice koja generira novac) manji od knjigovodstvenog iznosa, onda se knjigovodstveni iznos toga sredstva umanjuje do nadoknadivog iznosa. Gubici od umanjenja vrijednosti priznaju se odmah kao rashod, osim ako sredstvo nije zemljište ili zgrada koje se ne koristi kao investicijska nekretnina koja je iskazana po revalorizovanom iznosu, u kojem slučaju se gubitak od umanjenja iskazuje kao smanjenje vrijednosti nastalo revalorizacijom sredstva.

Kod naknadnog poništenja gubitka od umanjenja vrijednosti, knjigovodstveni iznos sredstva (jedinice koja generira novac) povećava se do revidiranog procijenjenog nadoknadivog iznosa toga sredstva, pri čemu veća knjigovodstvena vrijednost ne premašuje knjigovodstvenu vrijednost koja bi bila utvrđena da u prethodnim godinama nije bilo priznatih gubitaka na tom sredstvu (jedinici koja generira novac) uslijed umanjenja vrijednosti.

Poništenje gubitka od umanjenja vrijednosti odmah se priznaje kao prihod, osim ako se predmetno sredstvo ne iskazuje po procijenjenoj vrijednosti, u kojem slučaju se poništenje gubitka od umanjenja vrijednosti iskazuje kao povećanje uslijed revalorizacije.

Nematerijalna imovina

Nematerijalna imovina se vrednuje po trošku nabavke i amortizuje linearno tokom njenog korisnog vijeka trajanja.

3. PREGLED TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Ulaganja u investicijske nekretnine

Ulaganja u investicijske nekretnine obuhvataju nekretnine u posjedu radi zarade prihoda od najma ili zbog porasta vrijednosti kapitalne imovine, ili oboje, i početno se mjere po trošku nabavke, uključujući transakcijske troškove. Nakon početnog priznavanja, ulaganja u nekretnine mjere se po fer vrijednosti.

Novac i novčani ekvivalenti

Novac i novčani ekvivalenti obuhvataju depozite po viđenju i oročene depozite sa dospjećem do jedne godine.

Zalihe

Zalihe se iskazuju po trošku ili neto prodajnoj vrijednosti, zavisno o tome šta je niže. Trošak obuhvata direktne troškove nabavke (uključujući transport), troškove proizvodnje i poreza, a određuje se metodom „prvi ulaz, prvi izlaz“ (FIFO metoda) i metodom prosječnog troška, zavisno od vrste zalihe. Neto prodajna vrijednost predstavlja očekivanu prodajnu cijenu umanjenu za sve očekivane troškove proizvodnje, prodaje i distribucije.

Rezervisanja

Društvo priznaje rezervisanje ako ima sadašnju obavezu koja je nastala temeljem prošlih događaja, ako postoji vjerovatnoća da će za podmirenje obaveze biti potreban odliv resursa. Uprava Društva određuje iznos rezervisanja na temelju najbolje moguće procjene troškova koji će nastati podmirenjem obaveze.

Iznos priznat kao rezervisanje je najbolja procjena naknade koja je potrebna za podmirenje sadašnje obaveze na datum izvještajnog perioda, uzimajući u obzir rizike i neizvjesnosti obaveza. Gdje su rezervisanja mjerena pomoću novčanih tokova koji se procjenjuju za podmirenje sadašnjih obaveza, njihov knjigovodstveni iznos je sadašnja vrijednost tih novčanih tokova. Rezervisanja se ukidaju samo za one troškove za koje je rezervisanje izvorno priznato. Ako odliv ekonomskih koristi za podmirenje obaveza više nije vjerovatan, rezervisanje se ukida.

Finansijski instrumenti

Finansijski instrumenti početno se priznaju kada Društvo postane ugovorna strana u ugovoru vezanom za finansijski instrument. Finansijska imovina i obaveze se priznaju u skladu sa MSFI 9 „Finansijski instrumenti“.

Prilikom početnog priznavanja, finansijska imovina i finansijske obaveze mjere se po njihovoj fer vrijednosti uvećanoj za, u slučaju finansijske imovine i finansijskih obaveza po fer vrijednosti. Vlasnički instrumenti mjere se po fer vrijednosti primljene naknade kada ih je izdao subjekt, umanjeni za pripadajuće transakcijske troškove.

Finansijska imovina

Klasifikacija i mjerenje finansijske imovine prema MSFI 9 zamjenjuje model zasnovan na pravilima u MRS-u 39 pristupom koji zasniva klasifikaciju i mjerenje na poslovnom modelu subjekta i na novčane tokove povezane sa svakim finansijskim sredstvom.

Finansijski instrumenti mjere se u dvije kategorije: amortizirani trošak i fer vrijednost. Kretanja fer vrijednosti iskazuju se u bilansu uspjeha ili ostaloj sveobuhvatnoj dobiti, pod uslovom da su ispunjeni određeni kriteriji koji su navedeni u nastavku.

3. PREGLED TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Finansijski instrumenti (nastavak)

Finansijska imovina (nastavak)

Dužnički instrumenti

Ako je finansijska imovina dužnički instrument, prilikom utvrđivanja njene klasifikacije treba izvršiti sljedeće procjene:

- a) Poslovni model društva za upravljanje finansijskom imovinom
- b) Ugovorne karakteristike novčanih tokova finansijske imovine

Finansijsko sredstvo treba naknadno mjeriti po amortizovanom trošku ako su ispunjenja oba sljedeća uslova:

- a) Finansijska imovina se drži unutar poslovnog modela čiji je cilj držanje finansijske imovine radi naplate ugovornih novčanih tokova; i
- b) Ugovorni uslovi finansijske imovine uzrokuju, na određene datume, novčane tokove koji su isključivo plaćanje glavnice i kamata (u daljem tekstu „IPGK“) na nepodmireni iznos glavnice.

Finansijsko sredstvo treba naknadno mjeriti po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit ako su ispunjena oba sljedeća uslova:

- a) Finansijska imovina se drži unutar poslovnog modela čiji je cilj postignut i držanjem finansijske imovine radi naplate ugovornih novčanih tokova i prodajom finansijske imovine; i
- b) Ugovorni uslovi finansijske imovine povećavaju na određene datume novčane tokove koji su IPGK.

Ako finansijsko sredstvo ne prođe procjenu poslovnog modela i IPGK kriterije ili opciju fer vrijednosti, ona se mjeri po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha.

Vlasnički instrumenti

Ulaganja u vlasničke instrumente mjere se po fer vrijednosti.

Vlasnički instrumenti koji se drže radi trgovanja moraju se mjeriti po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha, s prihodima od dividendi koji se priznaju u bilansu uspjeha.

Finansijski instrument se drži radi trgovanja ako:

- Je stečeno prvenstveno radi prodaju u bliskoj budućnosti, ili
- Pri početnom priznavanju je dio portfolija identificiranih finansijskih instrumenata kojima se upravlja na način da je imovina definisana za kratkoročno ostvarivanje dobiti, ili
- To je derivat.

Za sve ostale vlasničke vrijednosne papire, neopozivi izbori stupaju na snagu pri početnom priznavanju kako bi se prikazale promjene u fer vrijednosti u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti, a ne bilansu uspjeha. Dividende se priznaju u bilansu uspjeha, osim ako je jasno da predstavljaju povrat dijela troška ulaganja, u kojem slučaju se priznaju u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti. Nema ponovnog korištenja iznosa iz ostale sveobuhvatne dobiti u bilans uspjeha niti postoje bilo kakvi zahtjevi za umanjenjem vrijednosti.

3. PREGLED TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Finansijski instrumenti (nastavak)

Finansijska imovina (nastavak)

Umanjenje vrijednosti

Prema modelu „očekivanog gubitka“ u MSFI-ju 9, kreditni događaj (ili „okidač“ umanjenja vrijednosti) više se ne mora dogoditi prije priznavanja kreditnih gubitaka. Društvo će uvijek priznavati (najmanje) 12-mjesečne očekivane kreditne gubitke u bilansu uspjeha. Očekivani gubici za vijek trajanja priznaju se na imovini za koju postoji značajan porast kreditnog rizika nakon početnog priznavanja.

Umanjenje vrijednosti potraživanja od kupaca izračunava prema „pojednostavljenom pristupu“, na osnovu očekivanog kreditnog gubitka (ECL) za vijek trajanja. Model očekivanih kreditnih gubitaka je zasnovan na kretanjima historijskih gubitaka i makroekonomskih prilagođavanja u cilju postizanja stopa očekivanih kreditnih gubitaka.

Finansijske obaveze

Određene obaveze se moraju mjeriti po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha. To uključuje sve derivate i vlastite obaveze društva koje klasificira kao „držanje radi trgovanja“. Finansijske obaveze koje se moraju vrednovati po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha i dalje imaju sva kretanja u bilansu uspjeha. Sve ostale finansijske obaveze, kao što su posudbe, naknadno se mjere po amortizovanom trošku, korigiranom za kretanje fer vrijednosti na zaštićenim rizicima ako se primjenjuje računovodstvo zaštite fer vrijednosti.

Ako se finansijska obaveza ne mora mjeriti po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha, ali je društvo posebno označilo kao mjerenu po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha, nastale promjene u vlastitom kreditnom riziku nisu evidentirane u bilansu uspjeha ali se iskazuju u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti. Sve ostale promjene evidentiraju se kroz bilans uspjeha.

Metoda efektivne kamatne stope

Metoda efektivne kamatne stope je metoda izračuna amortiziranog troška finansijske imovine ili finansijske obaveze i raspodjele kamata tokom relevantnog perioda.

Efektivna kamatna stopa je stopa kojom se diskontiraju procijenjeni budući novčani tokovi tokom očekivanog vijeka trajanja finansijskog instrumenta na neto knjigovodstvenu vrijednost finansijske imovine ili finansijske obaveze. Pri izračunavanju efektivne kamatne stope, društvo procjenjuje novčane tokove uzimajući u obzir sve ugovorne uvjete finansijskog instrumenta, ali ne uzima u obzir buduće gubitke. U rijetkim slučajevima kada nije moguće pouzdano procijeniti novčane tokove ili očekivani vijek trajanja finansijskog instrumenta, društvo umjesto toga koristi ugovorne novčane tokove tokom cijelog ugovornog trajanja finansijskog instrumenta.

Prestanak priznavanja finansijske imovine i finansijskih obaveza

Društvo će prestati priznavati finansijsku imovinu samo kada ugovorna prava na novčane tokove od finansijske imovine isteknu; ili ako prenese finansijsku imovinu, pa samim tim i sve rizike i nagrade od vlasništva sredstva na drugi subjekt. Društvo prestaje priznavati finansijsku obavezu onda, i samo onda, kada su obaveze Društva prestale, otkazane ili ističu.

3. PREGLED TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Kapital i rezerve

Dionički kapital

Dionički kapital obuhvata uplaćene redovne dionice i izražava se u KM po nominalnoj vrijednosti.

Kada se dionički kapital, priznat kao vlasnički, ponovo otkupi iznos uplate, uključujući direktno povezane troškove, se priznaje kao promjena na kapitalu. Ponovo otkupljene dionice se klasifikuju kao vlastite dionice i predstavljaju umanjenje vlasničkog kapitala.

Revalorizacijske rezerve za nekretnine

Revalorizacijske rezerve za nekretnine obuhvataju efekte promjene fer vrijednosti investicijskih nekretnina pri njihovom prenosu sa nekretnina koje se koriste u operativne svrhe.

Revalorizacione rezerve za finansijsku imovinu raspoloživu za prodaju

Revalorizacione rezerve za finansijsku imovinu raspoloživu za prodaju uključuju promjene u fer vrijednosti ove imovine.

Zarada po dionici

Društva objavljuje osnovnu i razrijeđenu zaradu po dionici. Osnovna zarada po dionici računa se dijeljenjem dobiti ili gubitka tekućeg perioda namijenjenih redovnim dioničarima Društva ponderisanim prosječnim brojem redovnih dionica u opticaju tokom perioda.

Tokom 2017. i 2018. godine nije bilo efekata razrjeđivanja.

4. KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROCJENE I KLJUČNI IZVORI PROCJENE NEIZVJESNOSTI

Kod primjene računovodstvenih politika, opisanih u Napomeni 3., Uprava Društva donosi odluke, te daje procjene i pretpostavke koje utiču na iznose imovine i obaveza, koji se ne mogu izvesti iz ostalih izvora. Procjene i pretpostavke zasnivaju se na prijašnjem iskustvu i ostalim relevantnim faktorima. Stvarni iznosi mogu se razlikovati od procijenjenih. Procjene i pretpostavke se stalno preispituju. Izmjene knjigovodstvenih procjena priznaju se u periodu izmjene ukoliko se odnose samo na taj period, ili u periodu izmjene i budućim periodima ukoliko izmjena utiče na tekući i buduće periode.

Ključni izvori procjene neizvjesnosti

Sljedeće su ključne pretpostavke koje se odnose na budućnost i ostali ključni izvori procjene neizvjesnosti na datum izvještajnog perioda, koji imaju značajan rizik uzrokovanja materijalnog usklađivanja knjigovodstvene vrijednosti sredstava i obaveza u narednoj finansijskoj godini.

Vijek trajanja materijalne i nematerijalne imovine

Kao što je opisano u Napomeni 3., Društvo pregleda procijenjeni vijek trajanja materijalne i nematerijalne imovine na kraju svakog godišnjeg izvještajnog perioda.

4. KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROCJENE I KLJUČNI IZVORI PROCJENE NEIZVJESNOSTI (NASTAVAK)

Ključni izvori procjene neizvjesnosti (nastavak)

Vrijednost zaliha

Uprava koriguje knjigovodstvenu vrijednost zaliha u slučaju da je neto prodajna vrijednost procijenjena kao manja od troška nabavke. Za zalihe koje duže stoje na skladištu (preko tri godine) koje će u budućem periodu biti utrošene u procesu proizvodnje ili u postupku pružanja usluga, a za koje nije moguće utvrditi neto prodajnu vrijednost, djelimično vrijednosno otpisivanje.

Umanjenje vrijednosti potraživanja od kupaca i ostalih potraživanja

Društvo koristi pojednostavljeni pristup za potraživanja od kupaca i ostala potraživanja. Prema pojednostavljenom pristupu („Simplified Approach“), Društvo nije dužno pratiti promjene u kreditnom riziku. Umanjenja su uvijek jednaka očekivanom kreditnom gubitku za cijeli životni vijek na svaki izvještajni datum, odmah po prepoznavanju. Uprava Društva priznaje umanjenje vrijednosti za potraživanja na bazi procijenjenih očekivanih gubitaka koji rezultiraju iz nemogućnosti kupaca da izmire svoje obaveze. Pri vrednovanju adekvatnosti umanjenja vrijednosti za potraživanja, Uprava Društva svoju procjenu bazira na starosnoj strukturi potraživanja i otpisima iz prethodnih perioda, uzimajući u obzir i projekcije makroekonomskih indikatora.

Rezervisanja sudske sporove

Iznosi priznati kao rezervisanja za sudske sporove odnose se na procjenu iznosa potrebnih za izmirenje obaveza kada je vjerovatnoća da će se izmirenje desiti veća nego vjerovatnoća da neće doći do izmirenja obaveza.

Klas d.d. Sarajevo

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2018.

(Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM, ukoliko nije drugačije navedeno)

5. PRIHODI OD PRODAJE

	2018.	2017.
Prihodi od prodaje gotovih proizvoda u zemlji	45.514	43.446
Prihod od prodaje robe	14.353	22.253
Prihodi od prodaje robe na ino tržištu	8.559	7.660
Prihodi od usluga	931	199
	<u>69.357</u>	<u>73.558</u>

6. OSTALI PRIHODI

	2018.	2017.
Povećanje fer vrijednosti materijalne imovine	1.158	-
Prihodi od zakupa	749	426
Naplaćena otpisana potraživanja od kupaca i ostalih potraživanja, neto (napomene 19. i 20.)	505	61
Prihodi od refundacija za bolovanje	320	-
Dobici od prodaje nekretnina, postrojenja i opreme	139	1.602
Prihodi od naknadno odobrenih rabata	139	111
Prihod od osiguravajućih društava	73	31
Prihodi od umanjenja rezervisanja po sudskim sporovima (Napomena 25.)	19	-
Prihod od otpisa ostalih obaveza	13	-
Prihod od umanjenje rezervisanja po otpremninama (Napomena 25.)	3	7
Dobit od naknadno identifikovanog i uknjiženog zemljišta (Napomena 14.)	-	2.286
Dobici od prodaje finansijske imovine raspoložive za prodaju	-	2
Ostali prihodi	459	463
	<u>3.577</u>	<u>4.989</u>

7. TROŠKOVI ZAPOSLENIH

	2018.	2017.
Bruto plate	10.349	10.523
Ostale naknade zaposlenim	2.982	2.422
	<u>13.331</u>	<u>12.945</u>

Klas d.d. Sarajevo

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2018.

(Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM, ukoliko nije drugačije navedeno)

8. OSTALI OPERATIVNI TROŠKOVI

	2018.	2017.
Usluge	1.232	1.150
Zakupnine	536	619
Održavanje	531	683
Rezervni dijelovi	516	467
Ostale takse i naknade	287	290
Troškovi službenih putovanja	170	219
Rezervisanja za bonitete kupcima (Napomena 25.)	162	655
Otpis sitnog inventara, ambalaže i autoguma	166	179
Privremeni ugovori	155	104
Telekomunikacijske usluge	133	173
Premije osiguranja	128	157
Bankarske naknade	101	131
Reprezentacija	35	196
Naknade članovima Nadzornog odbora i Odbora za reviziju	28	29
Rezervisanja za naknade zaposlenim (Napomena 25.)	27	-
Rezervisanja za sudske sporove (Napomena 25.)	19	85
Ostali operativni troškovi	56	78
	<u>4.282</u>	<u>5.215</u>

9. OSTALI OPERATIVNI RASHODI

	2018.	2017.
Knjižna odobrenja	1.498	-
Rashodi od naknadno odobrenih rabata	1.316	882
Umanjenje vrijednosti zaliha	95	-
Kalo, rastur, kvar i lom	83	209
Manjkovi zaliha	23	519
Rashodi od kazni i šteta	2	4
Ostali troškovi	673	443
	<u>3.690</u>	<u>2.057</u>

10. FINANSIJSKI PRIHODI

	2018.	2017.
Prihodi od kamata na pozajmice	130	137
Kursne razlike, neto	-	1
	<u>130</u>	<u>138</u>

Klas d.d. Sarajevo

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2018.

(Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM, ukoliko nije drugačije navedeno)

11. FINANSIJSKI RASHODI

	2018.	2017.
Redovne kamate na kredite i pozajmice	1.179	1.587
Zatezne kamate	-	69
Kursne razlike, neto	8	-
	<u>1.187</u>	<u>1.656</u>

12. POREZ NA DOBIT

	2018.	2017.
Dobit prije oporezivanja	686	577
Porezni trošak po zakonskoj stopi od 10%	69	58
Efekti porezno nepriznatih rashoda	45	178
Efekti porezno nepriznatih prihoda	(2)	-
Poreski gubici preneseni iz prethodnih godina koji su istekli u toku godine	1.000	-
Efekti poreskih gubitaka prenesenih iz prethodnih godina	<u>(2.287)</u>	<u>(2.523)</u>
Nepriznata odgođena poreska imovina	<u>1.175</u>	<u>2.287</u>

Odgođena porezna imovina nije priznata u ovim finansijskim izvještajima, budući da Društvo nije u mogućnosti pouzdano ocijeniti kada i u kojem iznosu će moći da koristi ovu imovinu.

Društvo ima 11.750 hiljada KM prenesenih poreznih gubitaka, koji, u slučaju neiskorištavanja, ističu kako slijedi:

- u 2019. godini – 11.335 hiljada KM.
- u 2020. godini – 415 hiljada KM.

Temeljem zastare, Društvu je po godišnjem obračunu za 2018. godinu istekla mogućnost korištenja poreskog gubitka u iznosu od 1.000 hiljada KM.

13. DOBIT PO DIONICI

	2018.	2017.
Dobit	686	577
Ponderisani prosjek dionica	<u>5.093</u>	<u>5.093</u>
Dobit po dionici (u KM)	<u>0,13</u>	<u>0,11</u>

Klas d.d. Sarajevo

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2018.

(Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM, ukoliko nije drugačije navedeno)

14. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA, I NEMATERIJALNA IMOVINA

NABAVNA VRIJEDNOST

	Zemljište	Zgrade	Postrojenja i oprema	Investicije u toku	Nematerijalna imovina	Ukupno
Na dan 31. decembra 2016.	4.591	93.839	97.498	-	1.816	197.744
Korekcija početnog stanja	-	-	487	-	(74)	413
Povećanja	-	-	-	519	-	519
Prenos (sa)/ na	487	(457)	477	(519)	12	-
Otuđenja	-	(3.050)	(18)	-	-	(3.068)
Povećanje (Napomena 6.)	2.286	-	-	-	-	2.286
Na dan 31. decembra 2017.	7.364	90.332	98.444	-	1.754	197.894
Povećanja	-	-	21	905	-	926
Prenos (sa)/ na	-	263	516	(802)	23	-
Otuđenja	(21)	(619)	(738)	-	-	(1.378)
Na dan 31. decembra 2018.	7.343	89.976	98.243	103	1.777	197.442

ISPRAVKA VRIJEDNOSTI

Na dan 31. decembra 2016.	-	57.682	90.032	-	1.578	149.292
Korekcija početnog stanja	-	-	487	-	(74)	413
Trošak amortizacije za godinu	-	1.279	1.845	-	77	3.201
Prenos (sa)/ na	-	-	5	-	(5)	-
Otuđenja	-	(3.050)	(3)	-	(7)	(3.060)
Na dan 31. decembra 2017.	-	55.911	92.366	-	1.569	149.846
Trošak amortizacije za godinu	-	1.239	1.708	-	79	3.026
Otuđenja	-	(211)	(648)	-	-	(859)
Na dan 31. decembra 2018.	-	56.939	93.426	-	1.648	152.013

NETO KNJIGOVODSTVENA VRIJEDNOST

Na dan 31. decembra 2018.	7.343	33.037	4.817	103	129	45.429
Na dan 31. decembra 2017.	7.364	34.421	6.078	-	185	48.048

Klas d.d. Sarajevo

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2018.

(Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM, ukoliko nije drugačije navedeno)

14. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA, I NEMATERIJALNA IMOVINA (NASTAVAK)

Na dan 31. decembar 2018. godine, hipoteke na zgrade su registrovane u korist slijedećih kreditora:

	Procijenjena vrijednost	Neto knjigovodstvena vrijednost
UniCredit Bank d.d. Mostar	51.829	11.195
	51.829	11.195

15. ULAGANJA U INVESTICIJSKE NEKRETNINE

Ulaganja u investicijske nekretnine se odnose na nekretnine koje se drže u svrhu davanja u najam (Klas Centar u ulici Paromlinska 56, Sarajevo). Nekretnina služi kao kolateral za osiguranje kredita plasiranog od strane UniCredit Bank d.d. Mostar. Zaključno sa 31. decembrom 2018. godine izvršena je procjena vrijednosti nekretnine čime je uvećana fer vrijednost nekretnine. Korištena je prihodovna metoda prilikom procjene, dok je metoda uporednih tržišnih transakcija je prihvaćena kao kontrolna metoda.

16. ULAGANJA U ZAVISNA DRUŠTVA

	Udio u vlasništvu	31. decembar 2018.	31. decembar 2017.
Mlin i pekare d.d. Ljubače	75,25%	5.732	5.732
Sprind d.d. Sarajevo	49,00%	2.085	2.085
Gradska pekara d.o.o. Novi Travnik	79,92%	489	489
Klas Zagreb d.o.o. Zagreb	100%	59	59
Klas Conn d.o.o. Sarajevo	-	-	-
		8.365	8.365
<i>Manje: umanjenje vrijednosti imovine raspoložive za prodaju</i>		<i>(6.268)</i>	<i>(6.268)</i>
		2.097	2.097
		31. decembar 2018.	31. decembar 2017.
Sprind d.d. Sarajevo		2.085	2.085
Mlin i pekare d.d. Ljubače		12	12
		2.097	2.097

Finansijske informacije o ovim društvima na dan 31. decembar 2018. godine bile su kako slijedi:

	Ukupna imovina	Registrovani kapital	Ukupni kapital	Prihodi	Dobit / (gubitak) za period
Sprind d.d. Sarajevo	22.652	2.837	5.740	9.170	68
Mlin i pekare d.d. Ljubače	14.828	9.530	(7.392)	10.175	(52)

Klas d.d. Sarajevo

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2018.

(Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM, ukoliko nije drugačije navedeno)

16. ULAGANJA U ZAVISNA DRUŠTVA (NASTAVAK)

Kretanje ispravke vrijednosti ulaganja u zavisna društva može se prikazati kako slijedi:

	2018.	2017.
Stanje na 1. januar	6.268	6.324
Prodaja (Napomena 6.)	-	(56)
Stanje na 31. decembar	<u>6.268</u>	<u>6.268</u>

17. POTRAŽIVANJA ZA DATE KREDITE

	31. decembar 2018.	31. decembar 2017.
Dugoročni krediti:		
Klas-Conn d.o.o. Sarajevo (beskamatni kredit; dospijeće 31. decembra 2026. godine)	319	319
GMK d.d. Kakanj (beskamatni kredit; potraživanje dospjelo)	176	176
Grapek d.d. Kakanj (beskamatni kredit; potraživanje dospjelo)	125	125
Klas d.o.o. Zagreb (beskamatni kredit; dospijeće 31. decembra 2026. godine)	119	119
Gradska pekara d.o.o. Novi Travnik (beskamatni kredit; dospijeće 31. decembra 2026. godine)	93	93
GDD Polet d.d. Sarajevo (beskamatni kredit; dospijeće 31. decembra 2026. godine)	-	48
Dugoročni finansijski krediti dati zaposlenima (sa rokom dospjeća od 5 do 15 godina)	3	16
	<u>835</u>	<u>896</u>
Manje: Umanjenje vrijednosti potraživanja za date dugoročne kredite	(805)	(739)
	<u>30</u>	<u>157</u>
Kratkoročni krediti:		
AS Holding d.o.o. Tešanj (dospijeće u januaru 2019. godine)	3.420	-
AS Holding d.o.o. Tešanj (dospijeće u decembru 2019. godine)	830	-
AC Food d.o.o. Velika Kladuša (dospijeće 4. novembra 2019. godine)	800	-
AS Holding d.o.o. Tešanj (dospijeće oktobar 2018. godine)	280	400
<i>Kreditni datih povezanim pravnim licima:</i>		
Gradska pekara d.o.o. Novi Travnik i Klas-Conn d.o.o. Sarajevo (beskamatni krediti odobreni na period do godinu dana)	152	113
AS Holding d.o.o. Tešanj (dospijeće u aprilu 2019. godine)	50	-
AS Holding d.o.o. Tešanj (dospijeće novembar 2018. godine)	28	28
Swity d.o.o. Gradačac (dospijeće 12. februara 2017. godine)	-	777
P.Trade d.o.o. Sarajevo (dospijeće oktobar 2018. godine)	-	327
MAK ZARA d.o.o. Sarajevo (dospijeće 3. august 2018. godine)	-	50
P.Trade d.o.o. Sarajevo (dospijeće 20. novembra 2018. godine)	-	20
Sumnjiva i sporna potraživanja	<u>333</u>	<u>333</u>
	<u>5.893</u>	<u>2.048</u>
Manje: Umanjenje vrijednosti potraživanja za date kratkoročne kredite	(341)	(333)
	<u>5.552</u>	<u>1.715</u>
	<u>5.582</u>	<u>1.872</u>

Klas d.d. Sarajevo

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2018.

(Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM, ukoliko nije drugačije navedeno)

17. POTRAŽIVANJA ZA DATE KREDITE (NASTAVAK)

Tokom 2018. godine, kamatne stope na date kredite navedene u tabeli iznad bile su u rasponu od 3,00 do 3,10% godišnje.

Kretanje umanjenja vrijednosti za potraživanja po osnovu datih kredita može se prikazati kako slijedi:

	2018.	2017.
Stanje na 1. januar	1.072	1.072
Dodatno umanjenje uslijed prve primjene MSFI 9 (Napomena 2.3)	74	-
Stanje na 1. januar 2018.	1.146	1.072
Dodatno umanjenje vrijednosti	-	-
Stanje na 31. decembar	1.146	1.072

18. ZALIHE

	31. decembar 2018.	31. decembar 2017.
Roba	1.539	2.119
Sirovine i materijal	2.515	1.797
Gotovi proizvodi	1.354	1.540
Proizvodnja u toku	1.711	706
Sitni inventar i rezervni dijelovi	938	916
	8.057	7.078

19. POTRAŽIVANJA OD KUPACA

	31. decembar 2018.	31. decembar 2017.
Potraživanja od kupaca	10.329	9.259
Potraživanja od kupaca – povezane strane	3.379	3.945
Sumnjiva i sporna potraživanja	3.105	3.610
	16.813	16.814
Manje: Umanjenje vrijednosti sumnjivih i spornih potraživanja	(5.060)	(3.610)
	11.753	13.204

Prosječan period naplate potraživanja od prodaje je 71 dana (2017.: 62 dana).

Klas d.d. Sarajevo

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2018.

(Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM, ukoliko nije drugačije navedeno)

19. POTRAŽIVANJA OD KUPACA (NASTAVAK)

Promjene na umanjenje vrijednosti sumnjivih i spornih potraživanja mogu se prikazati kako slijedi:

	2018.	2017.
Stanje na 1. januar	3.610	3.671
Dodatno umanjenje uslijed prve primjene MSFI 9 (Napomena 2.3)	1.955	-
Stanje na 1. januar 2018.	5.565	3.671
Smanjenje uslijed naplate (Napomena 6.)	(505)	(61)
Stanje na 31. decembar	5.060	3.610

20. OSTALA POTRAŽIVANJA

	31. decembar 2018.	31. decembar 2017.
Dati avansi	101	360
Potraživanja od zaposlenika	217	165
Potraživanja po cesiji	20	148
Unaprijed plaćeni troškovi	10	37
Akontacija za porez na dobit	40	31
Potraživanja za PDV, neto	329	-
Ostala potraživanja	129	264
Sumnjiva i sporna potraživanja	1.816	1.832
	2.662	2.837
Manje: Umanjenje vrijednosti sumnjivih i spornih potraživanja	(1.816)	(1.832)
	834	1.005

Kretanje umanjenja vrijednosti ostalih potraživanja može se prikazati kako slijedi:

	2018.	2017.
Stanje na 1. januar	1.832	1.848
Otpisi	(16)	(16)
Stanje na 31. decembar	1.816	1.832

21. NOVAC I NOVČANI EKVIVALENTI

	31. decembar 2018.	31. decembar 2017.
Novac na računima kod banaka, KM	168	10.218
Novac na računima kod banaka, strane valute	105	38
Blagajna	27	5
	300	10.261

Klas d.d. Sarajevo

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2018.

(Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM, ukoliko nije drugačije navedeno)

22. VLASNIČKI KAPITAL

Kapital se sastoji od 5.093.364 redovnih dionica nominalne vrijednosti 10 KM. Većinski vlasnik Društva je AS d.o.o. Jelah sa procentualnim učešćem od 92,64% i vrijednosti od 47.185 hiljada KM. Ostatak vlasničke strukture Društva čine ostala pravna i fizička lica za ukupnim procentualnim učešćem od 7,36% i iznosom od 3.749 hiljada KM.

23. OBAVEZE PO UZETIM KREDITIMA

	31. decembar 2018.	31. decembar 2017.
Dugoročni krediti:		
UniCredit Bank d.d. Mostar (dugoročni kredit, iznos ugovora 40.000.000 KM, datum dospjeća 1. februar 2025. godine)	32.272	36.633
Manje: Tekuće dospjeće dugoročnih kredita	(5.939)	(4.361)
Obaveze po osnovu kamata	-	-
	26.333	32.272
Kratkoročni krediti:		
UniCredit banka d.d. Mostar (iznos ugovora 4.000.000 KM, datum dospjeća 26. decembar 2019. godine)	4.000	-
UniCredit banka d.d. Mostar (iznos ugovora 2.000.000 KM, datum dospjeća 26. decembar 2019. godine)	2.000	-
Teleperformance Germany (iznos ugovora 1.478.388 KM, datum dospjeća 16. februar 2021. godine)	1.492	-
UniCredit banka d.d. Mostar (iznos ugovora 1.100.000 KM, datum dospjeća 16. januar 2019. godine)	1.099	-
UniCredit banka d.d. Mostar (iznos ugovora 1.100.000 KM, datum dospjeća 17. januar 2019. godine)	1.099	-
UniCredit banka d.d. Mostar (iznos ugovora 1.100.000 KM, datum dospjeća 19. januar 2019. godine)	500	-
UniCredit banka d.d. Mostar (iznos ugovora 4.000.000 KM, datum dospjeća 29. decembar 2018. godine)	-	4.000
UniCredit banka d.d. Mostar (iznos ugovora 4.000.000 KM, datum dospjeća 29. decembar 2018. godine)	-	4.000
UniCredit banka d.d. Mostar (iznos ugovora 2.000.000 KM, datum dospjeća 29. decembar 2018. godine)	-	2.000
AS Holding d.o.o. (iznos ugovora 2.000.000 KM, datum dospjeća 27. januar 2018. godine)	-	1.286
Vispak d.d. Visoko (iznos ugovora 345.000 KM, datum dospjeća 28. februar 2018. godine)	-	345
Bosnaauto d.d. Sarajevo (iznos ugovora 347.000 KM, datum dospjeća 9. august 2015. godine)	-	294
Vispak d.d. Visoko (iznos ugovora 150.000 KM, datum dospjeća 27. januar 2018. godine)	-	150
Fortitudo d.o.o. Travnik (iznos ugovora 1.000.000 KM, datum dospjeća 9. novembar 2018. godine)	-	100
	10.190	12.175
Više: Tekuće dospjeće dugoročnih kredita	5.939	4.361
Obaveze po osnovu kamata	90	11
	16.219	16.647

Tokom 2018. godine, kamatne stope na dugoročne kredite bile su 3,85%, a na kratkoročne kredite unutar raspona od 2,1% do 3,50%.

Klas d.d. Sarajevo

Napomene uz finansijski izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2018.

(Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM, ukoliko nije drugačije navedeno)

24. OBAVEZE PO FINANSIJSKOM NAJMU

	Minimalna plaćanja		Sadašnja vrijednost minimalnih plaćanja	
	31. decembar 2018.	31. decembar 2017.	31. decembar 2018.	31. decembar 2017.
Obaveze po finansijskom najmu:				
- U roku od godine dana	487	447	409	388
- U drugoj godini	487	487	431	409
- Od treće uključujući i petu godinu	894	1.282	850	1.282
	<u>1.868</u>	<u>2.356</u>	<u>1.690</u>	<u>2.079</u>
Manje: budući finansijski rashodi	(178)	(277)	-	-
	<u>1.690</u>	<u>2.079</u>	<u>1.690</u>	<u>2.079</u>
Uključeno u finansijske izvještaje kao:				
- Kratkoročne obaveze	409	388		
- Dugoročne obaveze	1.281	1.691		
	<u>1.690</u>	<u>2.079</u>		

Društvo ima jedan aranžman finansijskog najma sa UniCredit Leasing d.o.o. Sarajevo za zgradu u Bihacu u ulici Plješevička b.b. Kamenica, ukupne površine 3.172 m², ukupne neto knjigovodstvene vrijednosti 4.012 hiljada KM (2017: 3.955 hiljada KM). Trajanje najma je 14 godina, dok kamatna stopa iznosi 6M EURIBOR + 2,7%.

25. REZERVISANJA

	31. decembar 2018.	31. decembar 2017.
Rezervisanja za sudske sporove	626	695
Rezervisanja za bonitete kupcima	162	655
Rezervisanja za naknade zaposlenim	27	26
	<u>815</u>	<u>1.376</u>

Kretanja na rezervisanjima tokom godine mogu se prikazati kako slijedi:

	Sudski sporovi	Naknade zaposlenim	Boniteti kupcima	Ukupno
Stanje na 1. januar 2017.	737	74	202	1.013
Povećanja rezervisanja (napomene 6. i 8.)	121	26	655	802
Smanjenje uslijed ponovnog mjerenja (Napomena 6.)	(36)	(33)	-	(69)
Smanjenje uslijed isplate	(127)	(41)	-	(168)
Izdata knjižna odobrenja	-	-	(202)	(202)
Stanje na 31. decembar 2017.	695	26	655	1.376
Povećanja rezervisanja (napomene 6. i 8.)	19	27	162	208
Smanjenje uslijed ponovnog mjerenja (Napomena 6.)	(19)	(3)	-	(22)
Smanjenje uslijed isplate	(69)	(23)	-	(92)
Izdata knjižna odobrenja	-	-	(655)	(655)
Stanje na 31. decembar 2018.	626	27	162	815

Klas d.d. Sarajevo

Napomene uz finansijski izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2018.

(Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM, ukoliko nije drugačije navedeno)

26. OBAVEZE PREMA DOBAVLJAČIMA

	31. decembar 2018.	31. decembar 2017.
Obaveze prema dobavljačima	6.456	5.540
Obaveze prema dobavljačima – povezane strane	2.112	1.355
	8.568	6.895

Prosječan period plaćanja obaveza prema dobavljačima bio je 75 dana (2017: 63 dana). Kamata se nije obračunavala u slučaju prekoračenja. Društvo nije ponudilo kolateral za kašnjenja u plaćanju.

27. OSTALE OBAVEZE

	31. decembar 2018.	31. decembar 2017.
Obaveze za poreze i doprinose na plate zaposlenih	2.251	2.407
Obaveze prema zaposlenim	1.048	787
Obaveze prema državnim institucijama	530	470
Obaveze po osnovu PDV, neto	-	33
Ostale obaveze	320	123
	4.149	3.820

Klas d.d. Sarajevo

Napomene uz finansijski izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2018.

(Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM, ukoliko nije drugačije navedeno)

28. TRANSAKCIJE S POVEZANIM STRANAMA

U okviru redovnih poslovnih transakcija i po fer vrijednosti, a to je vrijednost dogovorena između Društva i povezanih strana, Društvo je imalo slijedeće transakcije sa povezanim stranama:

	Prihodi		Troškovi	
	2018.	2017.	2018.	2017.
AS d.o.o. Jelah Tešanj (većinski vlasnik)	1.841	3.424	2.533	2.956
Mlin i pekare d.d. Ljubače (zavisno društvo)	606	3.247	173	2.604
AC Food d.o.o. Velika Kladuša (zajednički krajnji vlasnik)	105	2.546	1.607	2.061
Sprind d.d. Sarajevo (zajednički krajnji vlasnik)	2.321	2.253	1.188	991
Vispak d.d. Visoko (zajednički krajnji vlasnik)	377	447	308	392
AS Holding d.o.o. Tešanj (zajednički krajnji vlasnik)	232	45	434	219
Mak Zara d.o.o. Sarajevo (zajednički krajnji vlasnik)	34	13	9	6
Oaza d.o.o. Tešanj (zajednički krajnji vlasnik)	-	5	-	1
Fortitudo d.o.o. Travnik (zajednički krajnji vlasnik)	2	3	-	2
Svjetlostkomerc d.d. Sarajevo (zajednički krajnji vlasnik)	6	2	176	87
Napredak d.d. Tešanj (zajednički krajnji vlasnik)	-	-	5	17
Vemal d.d. Tešanj (zajednički krajnji vlasnik)	-	-	-	15
Klas-Conn d.o.o. Sarajevo (zajednički krajnji vlasnik)	-	-	-	-
ZIM d.d. Zenica (zajednički krajnji vlasnik)	39	-	175	-
	5.563	11.985	6.608	9.351

Klas d.d. Sarajevo

Napomene uz finansijski izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2018.

(Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM, ukoliko nije drugačije navedeno)

28. TRANSAKCIJE S POVEZANIM STRANAMA (NASTAVAK)

Na kraju godine sljedeći iznosi obaveza prema, odnosno potraživanja od povezanih lica:

	Potraživanja		Obaveze	
	31. decembar 2018.	31. decembar 2017.	31. decembar 2018.	31. decembar 2017.
AC Food d.o.o. Velika Kladuša (zajednički krajnji vlasnik)	1.936	2.975	2	690
Sprind d.d. Sarajevo (zajednički krajnji vlasnik)	435	508	7	6
AS Holding d.o.o. Tešanj (zajednički krajnji vlasnik)	6.115	460	55	1.591
Mlin i pekare d.d. Ljubače	241	246	11	14
Gradska Pekara d.o.o. Novi Travnik (zavisno društvo)	199	173	16	16
Vispak d.d. Visoko (zajednički krajnji vlasnik)	15	92	109	757
Mak Zara d.o.o. Sarajevo (zajednički krajnji vlasnik)	39	58	2	-
Klas-Conn d.o.o. Sarajevo (zajednički krajnji vlasnik)	48	33	-	-
AS d.o.o. Jelah Tešanj (većinski vlasnik)	-	26	179	153
Oaza d.o.o. Tešanj (zajednički krajnji vlasnik)	-	2	-	-
Fortitudo d.o.o. Travnik (zajednički krajnji vlasnik)	-	1	-	100
Svjetlostkomerc d.d. Sarajevo (zajednički krajnji vlasnik)	-	1	52	68
Napredak d.d. Tešanj (zajednički krajnji vlasnik)	-	-	9	13
Vemal d.d. Tešanj (zajednički krajnji vlasnik)	-	-	-	-
ZIM d.d. Zenica (zajednički krajnji vlasnik)	-	-	166	-
	9.028	4.575	592	3.408

Naknade Upravi

Naknade članovima Uprave i osobama na ključnim rukovodećim položajima tokom godine bile su sljedeće:

	2018.	2017.
Bruto plate	87	92
Ostala primanja	2	3
	89	95

Klas d.d. Sarajevo

Napomene uz finansijski izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2018.

(Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM, ukoliko nije drugačije navedeno)

29. FINANSIJSKI INSTRUMENTI

29.1 Upravljanje kapitalnim rizikom

Društvo upravlja kapitalom na način da omogući nastavak poslovanja i maksimizira povrat vlasnicima nalazeći optimalni odnos duga i kapitala. Struktura finansiranja Društva se sastoji od duga, koji uključuje primljene kredite (Napomena 23.), finansijske najmove (Napomena 24.), te ukupnog kapitala Društva (kao što je predstavljeno u Izvještaju o promjenama na kapitalu).

29.1.1 Koeficijent zaduženosti

Uprava prati strukturu izvora finansiranja na mjesečnoj osnovi. Kao dio ovog praćenja, Uprava uzima u obzir trošak finansiranja i rizike povezane sa svakom od klasa izvora finansiranja.

Koeficijent zaduženosti na kraju godine može se prikazati kako slijedi:

	31. decembar 2018.	31. decembar 2017.
Dug	44.242	50.998
Novac i novčani ekvivalenti	(300)	(10.261)
<i>Neto dug</i>	<u>43.942</u>	<u>40.737</u>
Kapital	<u>32.487</u>	<u>33.830</u>
Neto koeficijent zaduženosti	<u>135,26%</u>	<u>120,42%</u>

29.2 Temeljne računovodstvene politike

Temeljne računovodstvene politike i procedure, uključujući kriterije za priznavanje i osnov za mjerenje za svaku kategoriju finansijske imovine i finansijskih obaveza, uključujući i osnovu po kojoj se priznaju povezani prihodi i rashodi objavljene su u Napomeni 3. uz ove finansijske izvještaje.

29.3 Kategorije finansijskih instrumenata

	31. decembar 2018.	31. decembar 2017.
Finansijska imovina		
Po amortiziranom trošku	<u>18.001</u>	<u>25.914</u>
	<u>18.001</u>	<u>25.914</u>
Finansijske obaveze		
Po amortiziranom trošku	<u>56.860</u>	<u>61.680</u>
	<u>56.860</u>	<u>61.680</u>

29.4 Ciljevi upravljanja finansijskim rizikom

Računovodstveni i finansijski odjel Društva pruža usluge operacijama, koordinira pristupom domaćem finansijskom tržištu, nadzire i upravlja finansijskim rizikom koji se odnosi na operacije Društva kroz interne izvještaje o riziku, koji analiziraju izloženost prema stepenu i veličini rizika. Ovi rizici uključuju tržišni rizik (uključujući valutni rizik i kamatni rizik), kreditni rizik, likvidni rizik i rizik novčanog toka kamatne stope.

Klas d.d. Sarajevo

Napomene uz finansijski izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2018.

(Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM, ukoliko nije drugačije navedeno)

29. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (NASTAVAK)

29.5 Tržišni rizik

Uslijed svojih aktivnosti Društvo je primarno izloženo finansijskim rizicima promjena kurseva stranih valuta te promjena kamatnih stopa. Društvo ne posjeduje nikakve derivativne finansijske instrumente za upravljanje izloženošću riziku kamatnih stopa i stranih valuta.

29.6 Upravljanje valutnim rizikom

Društvo obavlja određene transakcije denominirane u EUR. Budući da je Konvertibilna marka (KM) vezana za EUR, Društvo nije izloženo riziku promjene EUR kursa.

Iznosi finansijske imovine i obaveza Društva denominiranih u stranoj valuti na datum izvještavanja mogu se prikazati kako slijedi:

(u hiljadama strane valute)	Imovina		Obaveze	
	31. decembar 2018.	31. decembar 2017.	31. decembar 2018.	31. decembar 2017.
EUR	799	850	1.346	1.279
USD	2	-	-	-

29.7 Upravljanje kamatnim rizikom

Društvo je izloženo kamatnom riziku budući da pozajmljuje sredstva i po fiksnim i po promjenljivim kamatnim stopama. Izloženost Društva kamatnim stopama na finansijska sredstva i finansijske obaveze su detaljno prikazane u odjeljku Upravljanje rizikom likvidnosti. Izloženost Društva kamatnim stopama na finansijska sredstva i finansijske obaveze su detaljno prikazane u odjeljku Upravljanje rizikom likvidnosti.

29.7.1 Analiza osjetljivosti na kamatne stope

Analize osjetljivosti promjene kamatnih stopa prikazane su na osnovu izloženosti kamatnim stopama za nederivativne finansijske instrumente na datum izvještajnog perioda. Analiza je pripremljena pod pretpostavkom da je nepodmireni iznos finansijskih instrumenata na datum izvještajnog perioda bio nepodmiren čitavu godinu. Koristi se 50 baznih poena (0,5%) umanjenja ili povećanja pri internom izvještavanju o riziku kamatnih stopa i ključnom osoblju Uprave i predstavlja procjenu uprave o razumno mogućim promjenama kamatnih stopa.

U slučaju povećanja, odnosno smanjenja kamatnih stopa za 50 baznih jedinica, a da su sve ostale varijable ostale nepromijenjene, neto rezultat za godinu koja je završila 31. decembra 2018. bi se smanjio / povećao za iznos od 161 hiljadu KM (2017.: 208 hiljada KM), po osnovu izloženosti kamatnom riziku.

29.8 Upravljanje kreditnim rizikom

Kreditni rizik odnosi se na rizik da druga strana neće ispuniti svoje ugovorne obaveze što će rezultirati finansijskim gubitkom Društva. Društvo je usvojilo politiku da posluje samo sa kreditno pouzdanim strankama i da obezbijedi dovoljno kolaterala, gdje se pokaže kao potrebno kao sredstvo za umanjenje rizika i finansijskih gubitaka.

Knjigovodstvena vrijednost finansijske imovine prikazana u finansijskim izvještajima, umanjena za gubitke po osnovu umanjenja vrijednosti, predstavlja maksimalnu izloženost Društva kreditnom riziku bez uzimanja u obzir vrijednosti prikupljenih kolaterala.

29. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (NASTAVAK)**29.9 Upravljanje rizikom likvidnosti**

Krajnja odgovornost za upravljanje rizikom likvidnosti leži na Upravi Društva, koja izvršava svoje obaveze u skladu sa smjernicama datim od strane Nadzornog odbora. Društvo je izgradilo odgovarajući okvir za upravljanje rizikom likvidnosti u skladu sa kratkoročnim, srednjoročnim i dugoročnim potrebama za upravljanje likvidnošću. Društvo upravlja ovim rizikom održavanjem adekvatnih rezervi, finansiranjem putem banaka kao i ostalim izvorima finansiranja, time što konstantno nadgleda procijenjene i stvarne novčane tokove i uspoređuje profile dospijuća finansijske imovine i obaveza.

29.9.1 Tabele rizika likvidnosti i kamatne stope

Sljedeća tabela detaljno prikazuje preostala ugovorena dospijuća Društva za nederivativnu finansijsku imovinu. Tabela je načinjena na osnovu nediskontiranih novčanih tokova finansijske imovine uključujući i kamate na tu imovinu koje će biti zarađene osim na sredstva na koja Društvo očekuje da će se novčani tok pojaviti u drugom periodu.

Dospijeuće za nederivativnu finansijsku imovinu

	Ponderisana prosječna efektivna kamatna stopa	Do mjesec dana	1 do 3 mjeseci	3 do 12 mjeseci	1 do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
31. decembar 2018.							
Bez kamata	-	1.087	11.763	29	96	-	12.975
Instrumenti po fiksnoj kamatnoj stopi	3,10%	4.979	50	-	-	-	5.029
		6.066	11.813	29	96	-	18.004
31. decembar 2017.							
Bez kamata	-	10.838	13.204	113	16	141	24.312
Instrumenti po fiksnoj kamatnoj stopi	3,10%	781	4	840	-	-	1.625
		11.619	13.208	953	16	141	25.937

Sljedeća tabela detaljno prikazuju preostala ugovorena dospijuća Društva za nederivativne finansijske obaveze. Tabela je načinjena na osnovu nediskontiranih novčanih tokova finansijskih obaveza na osnovu najranijeg datuma na koji se od Društva može tražiti da plati.

Klas d.d. Sarajevo

Napomene uz finansijski izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2018.

(Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM, ukoliko nije drugačije navedeno)

29. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (NASTAVAK)

29.9 Upravljanje rizikom likvidnosti (nastavak)

29.9.1 Tabele rizika likvidnosti i kamatne stope (nastavak)

Dospijeće za nederivativne finansijske obaveze

	Ponderisana prosječna efektivna kamatna stopa	Do mjesec dana	1 do 3 mjeseci	3 do 12 mjeseci	1 do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
31. decembar 2018.							
Bez kamata	-	1.394	9.319	-	1.905	-	12.618
Instrumenti po fiksnoj kamatnoj stopi	2,03%	3.270	1.140	5.131	463	-	10.004
Instrumenti po promjenljivoj kamatnoj stopi	2,36%	552	1.584	4.858	24.039	6.204	37.237
		5.216	12.043	9.989	26.407	6.204	59.859
31. decembar 2017.							
Bez kamata	-	1.444	7.488	-	2.044	-	10.976
Instrumenti po fiksnoj kamatnoj stopi	2,52%	1.613	1.064	14.752	28.431	6.434	52.294
Instrumenti po promjenljivoj kamatnoj stopi	2,44%	41	122	325	1.879	-	2.367
		3.098	8.674	15.077	32.354	6.434	65.637

30. PREUZETE OBAVEZE

Društvo je preuzelo 551 hiljadu KM obaveza u 2018. godini, koji se odnose na troškove zakupa prostorija i opreme.

31. POTENCIJALNE OBAVEZE

Na dan 31. decembra 2018. godine, protiv Društva su u toku pravni sporovi u ukupnom iznosu 1.218 hiljada KM (2017.: 1.975 hiljada KM) po osnovu tužbi zaposlenika i poslovnih partnera. Uprava smatra da ovi sudski sporovi uglavnom nemaju osnova. Za ukupno utuženi iznos sporova Društvo je napravilo rezervisanja u iznosu od 626 hiljada KM (2017.: 695 hiljada KM) (Napomena 25.) na osnovu procjene za negativne ishode ovih sporova.

32. ODOBRAVANJE FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA

Finansijski izvještaji su odobreni od strane Uprave i potpisani za izdavanje dana 17. juna 2019. godine.

Boris Brković
Direktor

